

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararı

YOLDAŞ VD./Türkiye

Başvuru numaraları: 23706/07, 37912/07, 43801/07, 54514/07, 56503/07, 1033/08, 1522/08 ve 2635/08
Strazburg
15 Mart 2011

İKİNCİ DAİRE

USUL

Türkiye Cumhuriyeti Devleti aleyhine açılan (23706/07, 37912/07, 43801/07, 54514/07, 56503/07, 1033/08, 1522/08 ve 2635/08) no'lu davanın nedeni, T.C. vatandaşları Servet Yoldaş, Bedran Salamboğa, Hasan Kutulman, Hacı Bayancuk, Ahmet Şahin, Cemal Tutar, Bilal Çetiner ve Mehmet Fidancı'nın (başvuranlar) Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne 31 Mayıs, 20 Ağustos, 1 Ekim, 3, 10, 12, 13 ve 18 Aralık 2007 tarihlerinde İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına ilişkin Sözleşme'nin (Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi - AİHS) 34. maddesi uyarınca yapmış oldukları başvuru.

13 Temmuz 2009 tarihinde ulaşan bir mektupla, 56503/07 numaralı başvuru çerçevesinde, Ahmet Şahin'in yasal mirasçıları (sırasıyla, 1966, 1996, 1997, 1999 ve 2001 doğumlu olan eşi Fatma Şahin, çocukları, İsmail, Hasan, Yusuf ve Halit Şahin) 1 Haziran 2009 tarihinde meydana gelen başvuranın vefatını mahkeme kalemine bildirmiş ve AİHM önündeki yargılamayı sürdürme isteklerini ifade etmişlerdir. Uygulama düzenindeki gerekçelerden dolayı, iş bu karar, günümüzde başvuran sıfatının eşi ve çocuklarına atfedilmiş olmasına rağmen, Ahmet Şahin'i "başvuran" olarak adlandırılmaya devam edecektir (bkz, *mutatis, mutandis, Dalban-Romanya*, başvuru no: 28114/95).

OLAYLAR

I. DAVANIN KOŞULLARI

Başvuranlar, sırasıyla 1970, 1970, 1974, 1955, 1971, 1972, 1974 ve 1972 doğumludur.

Yasadışı silahlı terör örgütü Hizbullah'a karşı yürütülen operasyonlarda başvuranlardan Cemal Tutar 17 Ocak 2000 tarihinde, Hasan Kutulman 20 Mayıs 2000 tarihinde, Mehmet Fidancı 13 Nisan 2001 tarihinde, Bedran Salamboğa 1 Haziran 2001 tarihinde, Hacı Bayancuk 5 Eylül 2001 tarihinde, Servet Yoldaş 28 Eylül 2001 tarihinde, Ahmet Şahin 3 Aralık 2001 tarihinde ve Bilal Çetiner 21 Ocak 2002 tarihinde yakalanarak gözaltına alınmıştır. Başvuranlar yakalandıktan birkaç gün sonra yetkili hakim tarafından tutuklanmıştır.

Farklı tarihlerde düzenlenen iddianamelerde savcılık, başvuranları özellikle yasadışı silahlı bir terör örgütüne üye olmak ve/veya Türkiye’de anayasal düzeni zorla yıkmaya teşebbüs etmekle suçlamıştır.

Her ne kadar Bedran Salamboğa hakkında bir kamu davası açılmış olsa da, bu güne kadar bu kişi ile ilgili herhangi bir mahkeme kararı çıkmamıştır. Dosyadaki delil unsurlarına göre, bu kişi hakkında yürütülen dava halen ilk derece mahkemesi önünde görülmeye devam etmekte ve başvuran mevcut kararın verildiği tarihte hâlâ tutuklu bulunmaktadır.

30 Ocak 2000 tarihinde yetkili hakim, Cemal Tutar’ın tutuklanmasına karar vermiştir. Bununla birlikte, aynı gün hakim, polis memurlarının ifade almaya devam etmeleri için ilgili şahısın on gün süreyle tekrar güvenlik güçlerine teslim edilmesine hükmetmiştir. Bu on günlük süre periyodik olarak aynı gerekçeleri öne süren bir hakim tarafından 22 Temmuz 2000 tarihine kadar uzatılmış, dolayısıyla başvuranın gözaltına eşdeğer durumu beş aydan fazla sürmüştür. Dosyadaki unsurlara göre, bu kişi hakkında açılan dava halen ulusal mahkemeler önünde görülmeye devam etmekte ve başvuran mevcut kararın verildiği tarihte hâlâ tutuklu bulunmaktadır.

13 Ocak 2005 tarihinde, Mehmet Fidancı ilk derece mahkemesi tarafından ömür boyu hapis cezasına mahkûm edilmiştir. Bununla birlikte, 7 Haziran 2005 tarihinde Yargıtay, verilen bu kararı bozmuştur. 28 Şubat 2008 tarihinde, adı geçen şahıs bir kez daha aynı cezaya mahkûm edilmiş ve bu kez Yargıtay 7 Temmuz 2009 tarihinde sözkonusu kararı onamıştır.

19 Aralık 2006 tarihinde, esas hakimleri Ahmet Şahin’i ömür boyu hapis cezasına mahkûm etmiştir. Bu mahkûmiyet, 28 Mayıs 2008 tarihinde Yargıtay tarafından onanmıştır.

9 Mart 2007 tarihinde, Servet Yoldaş Ağır Ceza Mahkemesi tarafından ömür boyu hapis cezasına mahkûm edilmiştir. 14 Nisan 2009 tarihinde, Yargıtay ilk derece mahkemesinin kararını bozmuştur. 21 Ekim 2010 tarihinde, başvuran esas hakimleri tarafından bir kez daha aynı cezaya mahkûm edilmiştir. Temyize giden bu dava, dosyadaki unsurlara göre, mevcut kararın kabul edildiği tarihte halen Yargıtay önünde görülmeye devam etmektedir.

3 Nisan 2007 tarihinde, Hacı Bayancuk da ilk derece mahkemesi tarafından ömür boyu hapis cezasına mahkûm edilmiştir. 6 Şubat 2008 tarihinde, verilen karar bozulmuştur. 19 Mart 2009 tarihinde, yetkili Ağır Ceza Mahkemesi, başvuranı bir kez daha ömür boyu hapis cezasına mahkûm etmiştir. Bununla birlikte, ilgili kararın bir üst mahkemeye taşınmasından sonra, dosyadaki unsurlara göre, dava, mevcut kararın kabul edildiği tarihte halen Yargıtay önünde görülmeye devam etmektedir.

24 Nisan 2007 tarihinde, Bilal Çetiner Ağır Ceza Mahkemesi tarafından ömür boyu hapis cezasına mahkûm edilmiştir. 17 Şubat 2009 tarihinde, Yargıtay verilen kararı onamıştır.

6 Mayıs 2008 tarihinde, Hasan Kutulman da ömür boyu hapis cezasına mahkûm edilmiştir. Bununla birlikte, ilk derece mahkemesi kararının bir üst mahkemeye taşınmasından sonra, dosyadaki unsurlara göre, dava, mevcut kararın kabul edildiği tarihte halen Yargıtay önünde görülmeye devam etmektedir.

Adli makamlar, yakalanmalarından itibaren başvuruların tekrarladıkları serbest bırakılma taleplerini her seferinde reddetmiş ve « isnad edilen suçların niteliği », « delil durumu », « dosyanın içeriği », « öngörülen cezanın ağırlığı » ve/veya « isnad edilen suçun Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (« CMK ») [tutukluluk gerekçe ve şartlarını düzenleyen] 100. maddesinin 3. fıkrasında sıralanan suçlardan olması » gibi hemen hemen aynı gerekçeleri göstererek periyodik bir şekilde tutukluluk hallerinin devamına hükmetmiştir.

HUKUK

I. DAVALARIN BİRLEŞTİRİLMESİ VE ÖN GÖRÜŞ

Esasa ilişkin ortaya koydukları sorun bakımından davaların benzerliğini dikkate alan AİHM, davaların birleştirilmesi gerektiğine kanaat getirmekte ve ortaklaşa olarak tek bir kararda incelenmesine karar vermektedir.

AİHM, başvuran Ahmet Şahin'in 1 Haziran 2009 tarihinde vefat ettiğini ve eşi Şahin ile dört oğlunun davayı takip etmek istediklerini not etmektedir.

Hükümet, Ahmet Şahin'in mirasçılarının davayı takip etmede hiçbir menfaatleri olmadığını savunmakta ve AİHM'nin bu kişiler tarafından sunulan başvuruyu listeden çıkarmasını istemektedir.

Bu bağlamda AİHM, daha önce de bir başvuranın tutukluluk süresinden ve/veya makul bir sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğinden şikâyetçi olduğu davalarda yargılama devam ederken ölen başvuranın ailesine ya da yakınlarına dolaylı mağdur sıfatıyla kendi adına davayı takip etme hakkı tanıdığını kaydetmektedir (bakınız, diğerleri arasından, *Litvanya aleyhine Krempovskij davası* (karar), n° 37193/97, 20 Nisan 1999, *Fransa aleyhine Marie-Louise Loyen ve Bruneel davası*, n° 55929/00, prg. 25-29, 5 Temmuz 2005, ve *Polonya aleyhine Kozimor davası*, n° 10816/02, prg. 25-29, 12 Nisan 2007). Bu nedenle AİHM, Bay Ahmet Şahin'in mirasçılarının, yakınlarının tutukluluk süresinin ve hakkında açılan ceza davasının AİHS'nin 5. maddesinin 3. paragrafı ile 6. maddesinin 1. paragrafına aykırı olduğunu tespit ettirme hususunda meşru bir manevi menfaatleri olduğu kanaatine varmaktadır.

II. KABULEDİLEBİLİRLİĞE İLİŞKİN

AİHS'nin 5. maddesinin 3. paragrafına atıfta bulunan başvurular, öncelikle tutukluluk sürelerinin aşırılığından şikâyetçi olmaktadır. Ahmet Şahin tutukluluk süresinin uzunluğunun ayrıca AİHS'nin 6. maddesinin 2. paragrafında yer alan masumiyet karinesi ilkesine de aykırı olduğunu iddia etmektedir.

AİHS'nin 5. maddesinin 3. paragrafı, dolaylı olarak 6. maddenin 2. paragrafını koruma altına aldığından (bakınız, özellikle, *Polonya aleyhine Olstowski davası* (karar), n° 34052/96, 15 Şubat 2001, ve *İtalya aleyhine Labita davası* [GC], n° 26772/95, prg. 152, CEDH 2000-IV), AİHM bu şikâyetlerin sadece AİHS'nin 5. maddesinin 3. paragrafı açısından incelenmesinin daha uygun olacağı kanaatine varmaktadır.

Yine 5. maddenin 3. paragrafına atıfta bulunan Cemal Tutar da gözaltı süresi ve gözaltı koşullarından şikâyetçi olmaktadır.

Hasan Kutulman ve Hacı Bayancuk dışındaki başvurular, ayrıca davalarının makul bir sürede görülmediğinden şikâyetçi olmaktadır. Son olarak, Ahmet Şahin, genel anlamda,

ulusal mahkemelerin bağımsız ve tarafsız olmadığını ileri sürmektedir. Başvuranlar bu başlık altında AİHS'nin 6. maddesinin 1. paragrafına atıfta bulunmaktadır.

Tutukluluk süresi ile ilgili olarak Hükümet, iç hukuk yollarının tüketilmediğini ileri sürmekte ve bazı başvuranların CMK'nın 267, 268 ve 271. maddelerine uygun olarak tutukluluk hallerinin devamı kararına itiraz etmediklerini kaydetmektedir.

Başvuranlar, bu argümanlara itiraz etmektedir.

AİHS'nin 5. maddesinin 3. paragrafına dayalı şikâyetler ile ilgili olarak AİHM, yerleşik içtihadına göre etkili bir iç hukuk yolu bulunmadığı durumlarda altı aylık sürenin, başvuruda şikâyet edilen eylemin gerçekleştiği andan itibaren başladığını hatırlatmaktadır (bakınız, diğerleri arasından, *Türkiye aleyhine Sakık ve diğerleri davası*, 26 Kasım 1997, prg. 53, *Karar ve hükümlerin derlemesi* 1997-VII). Mevcut davada AİHM, Cemal Tutar'ın gözaltı süresinin 22 Temmuz 2000 tarihinde, Ahmet Şahin ve Bilal Çetiner'in tutukluluk hallerinin ilk derece mahkemesinin özgürlükten yoksun bırakma kararı ile sırasıyla 19 Aralık 2006 ve 24 Nisan 2007 tarihlerinde sona erdiğini gözlemlemektedir. AİHM, bununla birlikte adı geçen başvuranların başvurularını sırasıyla 12, 13 ve 10 Aralık 2007 tarihlerinde (bakınız Ek'teki başvuru listesi) sunduklarını kaydetmektedir. Dolayısıyla, iddia edilen ihlalin sonu ile sözkonusu şikâyetlerin AİHM'ye sunulması arasında Cemal Tutar için yedi yıldan fazla, Ahmet Şahin için yaklaşık bir yıl ya da Bilal Çetiner için yedi aydan fazla bir süre geçmiştir. Bu itibarla, Cemal Tutar'ın gözaltı süresi ve gözaltı koşullarına dayalı şikâyeti ile Ahmet Şahin ve Bilal Çetiner'in tutukluluk hallerine dayalı şikâyetleri altı aylık süre dışında sunulmuş olduğundan, AİHS'nin 35. maddesinin 1. ve 4. paragrafları uyarınca reddedilmelidir.

Ahmet Şahin'in ulusal mahkemelerin bağımsız ve tarafsız olmadığına dayalı şikâyeti ile ilgili olarak AİHM, sözkonusu şikâyetin genel anlamda dile getirildiğini ve bu iddiaların hiçbir surette desteklenmediğini gözlemlemektedir. Öte yandan AİHM, ilgili şahısları yargılayan ağır ceza mahkemesi hakimlerinin yasal ve anayasal güvence altında olduğunu hatırlatmaktadır (bakınız, *gerekli değişiklikler yapıldıktan sonra, Türkiye aleyhine İmrek davası* (karar), n° 57175/00, 28 Ocak 2003). Bunun sonucu olarak, sözkonusu şikâyet açıkça dayanaktan yoksun olduğundan, AİHS'nin 35. maddesinin 3. ve 4. paragrafları uyarınca reddedilmelidir.

CMK'nın 267, 268 ve 271. maddelerinde öngörülen hukuk yolu ile ilgili Hükümetin dile getirdiği itiraz konusunda AİHM, daha önce de benzer davalarda bu tür itirazları reddettiğini hatırlatmaktadır (bakınız, özellikle, *Türkiye aleyhine Mehmet Garip Özer ve diğerleri davası*, n° 9603/07, 9894/07 ve 16474/07, prg. 21 ve 22, 5 Ocak 2010). Hükümet, tutuklu kimselerin tutukluluk halinin yasallığına itiraz edebilecekleri « etkili » bir hukuk yolu gereksinimine uyulduğunu kanıtlayan bir örnek göstermediğinden (bakınız, bu bağlamda, *Almanya aleyhine Schöps davası*, n° 25116/94, prg. 44, CEDH 2001-I), AİHM mevcut davada farklı sonuca varmayı gerektirecek bir unsur bulamamakta ve Hükümetin bu iddiasını reddetmektedir.

AİHM, Servet Yoldaş, Bedran Salamboğa, Hasan Kutulman, Hacı Bayancuk, Cemal Tutar ve Mehmet Fidancı'nın tutukluluk süresine dayalı şikâyetleri ile Servet Yoldaş, Bedran Salamboğa, Ahmet Şahin, Cemal Tutar, Bilal Çetiner ve Mehmet Fidancı'nın haklarında açılan ceza davasının süresine dayalı şikâyetlerinin AİHS'nin 35. maddesinin 3. paragrafı anlamında açıkça dayanaktan yoksun olmadığını ve başka bir kabuledilemezlik gerekçeleri

bulunmadığını tespit etmektedir. Dolayısıyla, bu şikâyetlerin kabuledilebilir ilan edilmesi uygun olacaktır.

III. AİHS’İNİN 5. MADDESİNİN 3. PARAGRAFİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Hükümet, Servet Yoldaş, Bedran Salamboğa, Hasan Kutulman, Hacı Bayancuk, Cemal Tutar ve Mehmet Fidancı’nın tutukluluk sürelerinin, özellikle bu kişilere isnat edilen suçların niteliği, öngörülen cezanın ağırlığı ve ciddi suç işleme riski dikkate alındığında aşırı sayılamayacağını savunmaktadır. Hükümet, ayrıca, kaçma riski, adaleti engelleme tehlikesi ve kamu düzenini koruma gerekliliğinin bu başvuruların tutukluluk halinin devam ettirilmesi için yeterli unsurlar oluşturduğunu ileri sürmektedir.

Tutukluluk süresinin değerlendirilmesinde dikkate alınacak kıstaslarla ilgili yerleşik içtihadı bağlamında AİHM (Bakınız, özellikle, *Türkiye aleyhine Solmaz davası*, n° 27561/02, prg. 23-37, CEDH 2007-...(alıntılar), ve *Türkiye aleyhine Baltacı davası*, n° 495/02, prg. 44-46, 18 Temmuz 2006), tutukluluk süresinin Mehmet Fidancı için yaklaşık altı yıl altı ay, Hacı Bayancuk için altı yıl sekiz aydan fazla, Servet Yoldaş için yaklaşık yedi yıl ve Hasan Kutulman için yaklaşık sekiz yıl olduğunu tespit etmektedir. AİHM öte yandan, Bedran Salamboğa ve Cemal Tutar’ın anlaşıldığına göre hâlâ tutuklu bulunduğunu ve bu kişilerin tutukluluk halinin mevcut kararın kabul edildiği tarihte sırasıyla dokuz yıl dokuz aydan fazla ve on bir yıldan fazla sürdüğünü kaydetmektedir. AİHM, daha önce de benzer durumları inceleme fırsatı bulduğunu ve bir çoğunda AİHS’nin 5. maddesinin 3. paragrafının ihlal edildiği sonucuna vardığını hatırlatmaktadır (bakınız, diğer birçoğu arasından, *Türkiye aleyhine Dereci davası*, n° 77845/01, prg. 34-41, 24 Mayıs 2005, *Türkiye aleyhine Taciroğlu davası*, n° 25324/02, prg. 18-24, 2 Şubat 2006, ve *Tunçe ve diğerleri*, ilgili bölüm, prg. 18). Hükümetin mevcut davada farklı sonuca varmayı gerektirecek herhangi bir olgu ve argüman sunmadığını göz önüne alan AİHM, AİHS’nin 5. maddesinin 3. paragrafının ihlal edildiğine hükmetmektedir.

IV. AİHS’İNİN 6. MADDESİNİN 1. PARAGRAFİNİN İHLAL EDİLDİĞİ İDDİASI HAKKINDA

Altı başvuranın 6. maddenin 1. paragrafına dayalı şikâyeti ile ilgili olarak Hükümet, özellikle davaların karmaşıklığı, dosyaların büyüklüğü, başvurulara isnat edilen suçların niteliği, ilgili kişi ve avukatlarının tutumları, işlenen suçların çokluğu, davaya dahil olan sanık, tanık, davacı ve mağdurların sayısı ve organize suçlarla ilgili davaların zorluğu göz önüne alındığında, ihtilafli yargılama sürelerinin aşırı kabul edilemeyeceğini savunmaktadır. Dahası, Hükümete göre, sözkonusu yargılama sürecinde ulusal mahkemeler özen eksikliği göstermemiştir.

Başvuranlar bu argümanlara itiraz etmektedir.

AİHM, yargılamanın başvuruların tutuklanmasıyla başladığını not etmektedir. AİHM öte yandan, anlaşıldığı kadarıyla Servet Yoldaş, Bedran Salamboğa ve Cemal Tutar hakkında açılan davaların mevcut kararın alındığı tarihte ulusal mahkemeler önünde halen görülmekte olduğunu ve diğer üç başvuran hakkında açılan davaların ise Yargıtay’ın ilk derece mahkemesi kararını onadığı tarihte sonuçlandığını kaydetmektedir.

Oysa AİHM, Ahmet Şahin hakkında açılan ceza davasının yaklaşık altı yıl altı ay, Bilal Çetiner hakkında açılan davanın yedi yıldan fazla, Mehmet Fidancı hakkında açılan davanın iki dereceli yargılama sonrasında yaklaşık sekiz yıl üç ay sürdüğünü gözlemlemektedir.

AİHM öte yandan, mevcut kararın alındığı tarihte Servet Yoldaş, Bedran Salamboğa ve Cemal Tutar hakkında yürütülen davaların sırasıyla ilk iki başvurana için on yıldan fazla ve üçüncü başvurana için on bir yıldan fazla sürdüğünü ve anlaşıldığı kadarıyla bu davaların halen ulusal mahkemeler önünde görülmeye devam ettiğini kaydetmektedir.

AİHM, bir yargılama süresinin makul olup olmadığının, davanın koşullarına göre ve başta davanın karmaşıklığı olmak üzere, AİHM tarafından benimsenen kıstaslar ile başvurana ve yetkili mercilerin tutumları dikkate alınarak değerlendirildiğini hatırlatmaktadır (bakınız, diğer birçoğu arasından, *Fransa aleyhine Pélissier ve Sassi davası* [GC], n° 25444/94, prg. 67, CEDH 1999-II).

Öte yandan AİHM, yargı makamlarının – adaletin en kısa zamanda tecelli etmesiyle yükümlü olduğu bir konumda – bazı başvuruların bütün yargılama süreci boyunca tutuklu kaldığını ve diğerlerinin en az dokuz yıl dokuz aylık bir tutukluluk süresinden sonra hâlâ tutuklu bulduklarını gözlemlemektedir (bakınız, diğerleri arasından, *Rusya aleyhine Kalachnikov davası*, n° 47095/99, prg. 132, CEDH 2002-VI, ve *Türkiye aleyhine Gezici ve İpek davası*, n° 71517/01, prg. 54, 10 Kasım 2005).

AİHM, organize suçlarla ilgili bu yargılamaların özellikle davaya dahil olan sanık, tanık, davacı sayısı ile sanıklara isnat edilen suçların çokluğu ve dosyaların büyüklüğü nedeniyle bazı karmaşıklıklar içerdiğini kabul etmektedir. Bununla birlikte, bu karmaşıklık tek başına bir yargılamanın altı yıl ile on bir yıldan fazla sürmesini haklı gösteremez.

Elindeki tüm unsurları inceledikten sonra AİHM, mevcut davada Hükümetin farklı bir sonuca ulaşmayı gerektirecek herhangi bir olgu ya da argüman sunmadığı kanaatine varmaktadır. Konuyla ilgili yerleşik içtihadını (bakınız, diğer birçoğu arasından, *Pélissier ve Sassi*, ilgili bölüm, ve *Türkiye aleyhine A. Yılmaz davası*, n° 10512/02, prg. 46-53, 22 Temmuz 2008) dikkate alan AİHM, ihtilafli yargılama sürelerinin aşırı olduğu ve dolayısıyla « makul bir sürede yargılanma hakkı » gereksinimine cevap vermediği kanaatine varmaktadır.

Bu itibarla, altı başvurunun dile getirdiği şikâyetle ilgili olarak AİHS'nin 6. maddesinin 1. paragrafı ihlal edilmiştir.

V. AİHS'NİN 41. MADDESİNİN UYGULANMASI HAKKINDA

Başvuranların her biri maruz kaldıkları maddi ve manevi zarar karşılığında 20 000 Euro ile 500 000 Euro arasında değişen bir tazminat talep etmektedir. Hacı Bayancuk buna ilaveten maddi tazminat başlığı altında, 2001 yılında yakalandığı sırada üzerinde bulunan ve aslında bir suç örgütüne ait olduğu gerekçesiyle kamu erki tarafından el konulan çeşitli meblağların (58 150 Alman Markı, 40 215 Amerikan Doları, 100 Hollanda Florini ve 82 000 000 eski TL) kendisine geri ödenmesini talep etmektedir.

Hükümet, bu iddialara itiraz etmekte ve AİHM'yi bu talepleri reddetmeye davet etmektedir.

AİHM, tespit edilen ihlaller ile iddia edilen maddi zarar arasında bir illiyet bağı görememekte ve bu talebi reddetmektedir. Buna karşın AİHM, başvuruların belli ölçüde manevi zarar gördükleri kanaatine varmaktadır. AİHM, hakkaniyete uygun olarak, manevi tazminat başlığı altında Ahmet Şahin'in mirasçılarında 3 000 Euro, Bilal Çetiner'e 3 600 Euro, başvurular Hacı Bayancuk ve Mehmet Fidancı'nın her birine 8 000 Euro, Servet Yoldaş'a 8 500 Euro, Hasan Kutulman'a 9 500 Euro, Bedran Salamboğa'ya 11 500 Euro ve Cemal Tutar'a 13 000 Euro ödenmesine hükmetmektedir.

AİHM, gecikme faizinin Avrupa Merkez Bankası'nın marjinal kredi faiz oranına üç puanlık bir artış eklenerek belirlenmesini uygun görmektedir.

Ayrıca, bazı başvurular hakkında yürütülen ceza davalarının aradan en az on yıl geçmesine rağmen hâlâ görülmekte olduğuna ve Bedran Salamboğa et Cemal Tutar hâlâ tutuklu bulunmasına dikkat çeken AİHM, adaletin tecelli etmesi gereklerini yerine getirmek suretiyle tespit edilen ihalin uygun bir şekilde sona erdirilmesi ve söz konusu davaların en kısa zamanda karara bağlanması gerektiğini kaydetmektedir (*Türkiye aleyhine Yakışan davası*, n° 11339/03, prg. 49, 6 Mart 2007).

BU GEREKÇELERE DAYALI OLARAK, AİHM, OYBİRLİĞİYLE,

1. Başvuruların *birleştirilmesine*;
2. Başvuruların, Servet Yoldaş, Bedran Salamboğa, Hasan Kutulman, Hacı Bayancuk, Cemal Tutar ve Mehmet Fidancı (AİHS'nin 5/3 maddesi) tarafından maruz kalınan tutukluluk süresi kapsamında yapılan şikayetlere ilişkin kısmı ile Servet Yoldaş, Bedran Salamboğa, Ahmet Şahin, Cemal Tutar, Bilal Çetiner ve Mehmet Fidancı (AİHS'nin 6/1 maddesi) hakkında açılan ceza davalarının süreleri kapsamında yapılan şikayetlere ilişkin kısmının *kabuledilebilir*, geri kalan kısmının *kabuledilemez* olduğuna;
3. Başvurular, Servet Yoldaş, Bedran Salamboğa, Hasan Kutulman, Hacı Bayancuk, Cemal Tutar ve Mehmet Fidancı bakımından AİHS'nin 5/3 maddesinin ihlal edildiğine;
4. Başvurular, Servet Yoldaş, Bedran Salamboğa, Ahmet Şahin, Cemal Tutar, Bilal Çetiner ve Mehmet Fidancı bakımından AİHS'nin 6/1 maddesinin ihlal edildiğine;
5. a) AİHS'nin 44/2 maddesi gereğince kararın kesinleştiği tarihten itibaren üç ay içinde, ödeme tarihindeki döviz kuru üzerinden Türk Lirası'na çevrilmek üzere, Savunmacı Devlet tarafından aşağıdaki miktarların ödenmesine;
Her türlü vergiden muaf tutularak, Ahmet Şahin'in mirasçılarında 3.000 Euro (üç bin Euro), Bilal Çetiner'e 3.600 Euro (üç bin altı yüz Euro), başvurular, Hacı Bayancuk ve Mehmet Fidancı'nın her birine 8.000 Euro (sekiz bin Euro), Servet Yoldaş'a 8.500 Euro (sekiz bin beş yüz Euro), Hasan Kutulman'a 9.500 Euro (dokuz bin beş yüz Euro), Bedran Salamboğa'ya 11.500 Euro (on bir bin beş yüz Euro) ve Cemal Tutar'a 13.000 Euro (on üç bin Euro) manevi tazminat ödenmesine;
- b) Yukarıda belirtilen sürenin sona erdiği tarihten ödemenin yapılmasına kadar geçen süre için, sözkonusu meblağlara, Avrupa Merkez Bankası'nın anılan dönem için geçerli olan marjinal kredi faiz oranına üç puanlık bir artış eklenmek suretiyle belirlenecek basit faiz uygulanmasına;
6. Adil tatmine ilişkin diğer tüm taleplerin *reddine*;

İşbu karar Fransızca olarak hazırlanmış ve AİHM'nin iç tüzüğü'nün 77. maddesinin 2. ve 3. paragraflarına uygun olarak 15 Mart 2011 tarihinde yazılı olarak bildirilmiştir.

EK
Başvuru listesi

1. Servet Yoldaş tarafından 31 Mayıs 2007 tarihinde sunulan 23706/07 numaralı başvuru
2. Bedran Salamboğa tarafından 20 Ağustos 2007 tarihinde sunulan 37912/07 numaralı başvuru
3. Hasan Kutulman tarafından 1 Ekim 2007 tarihinde sunulan 43801/07 numaralı başvuru
4. Hacı Bayancuk tarafından 3 Aralık 2007 tarihinde sunulan 54514/07 numaralı başvuru
5. Ahmet Şahin tarafından 13 Aralık 2007 tarihinde sunulan 56503/07 numaralı başvuru
6. Cemal Tutar tarafından 12 Aralık 2007 tarihinde sunulan 1033/08 numaralı başvuru
7. Bilal Çetiner tarafından 10 Aralık 2007 tarihinde sunulan 1522/08 numaralı başvuru
8. Mehmet Fidancı tarafından 18 Aralık 2007 tarihinde sunulan 2635/08 numaralı başvuru